

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:

Brasovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese:

Joi'a si Dumineec'a.

Pretiul abonamentului:

pe unu ani 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni

2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu ani seu

28 franci.

Se prenumera:

la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:

un'a serie garmonde 6 cr. si timbru de 30 cr.

v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-

francate nu se primește. — Manuscrise nu se

retransmitu.

Anulu **XLI**

Nr. 31.

Joi, 19 Aprile | 1 Maiu

1879.

Brasovu, 18 (30) Aprile.

Contemplarile fugitive facute in numerulu tre-tetu ne-au adus la acel resultat, că aci in tiéra chiaru si libertatea asia disa individuala seu ci-vila este pentru noi nemaghiarii ilusorie, deorece nu ne este iertat de a ne intrebuintia limb'a nationala in mesur'a cuvenita si nu ni se dau mediulose de cultura nationala, ba dincontra sistemulu de guvernare actualu impedece chiaru cu intentiune cultur'a nostra nationala.

Mai multu inca. Faptul, care s'a petrecutu dilele aceste la unu institutu de fete din Sibiu si despre care relatamu mai josu in revista, ne dovedesc din nou in modu flagrantu, că nu numai, că se punu pedeci „pe cale legala“ culturei nostre romanesci, der' ni se persecuta chiaru cu inversiunare limb'a nationala. Acésta so intemplă intr'unu orasii din mediulocul Transilvanie, acum, candu faimosulu projectu alu d-loru Tisza-Tréfort inca nu are valóre de lege, cumu se va practicá apoi „libertatea individuala“ si „egalitatea de dreptu“, de care ne vorbescu in motivele loru domnii Tréfort-Baross-Molnár din comissiunea dietale, prin scólele de pe la sate pe atunci, candu legea maghiarisa-tore le va impune introducerea limbei maghiare?

Se pote lesne prevede unde va se ajungemu cu „libertatea“ nostra civila de astazi déca vomu „progressá“ totu asia cumu amu progressatu in cei 12 ani din urma. Déca astazi nici aceea nu este iertat ca nesce fetitie romane dintr'unu institutu se se imbrace romanesci si se recitezte cátiva cu-vinte romanesci in onórea unei festivitatii atatu de inalte ca aceea a iubileului Maiestatilor Sale, atunci cumu se mai potem vorbi, fia si numai de umbr'a unei egalatati de dreptu?

Dupa scirile ce le avemu s'a inceputu in septemana acésta desbaterea projectului maghiarisa-toriu in camer'a maghiara. „Parintii“ patriei din Sándorucza voru tiené lungi discursuri voindu a demonstrá, că liberalismulu maghiaru este fara de marginé, că nimenea nu voiesce se impedece pe na-tionalitatii in cultur'a limbei loru si alte de aceste fruse, cari le intrebuintieza de unu siru de ani, că se arunce nisipu in ochii ómenilor se nu véda ce seraci de libertate suntemu noi nemaghiarii in statulu acest'a, unde totulu este monopolisatu in favorulu rassei maghiare.

Ceea ce inse a succesu la 1868, de a seduce adeca opiniunea publica europeana, nu va mai poté succede la 1879. Lumea cunóisce astazi prea bine adeverat'a valóre a liberalismului maghiaru. Intre 1868 si 1879 sunt diece ani si intervalulu acest'a a fostu de ajunsu spre a deschide ochii si celoru orbi asupra adeveratelor tendintie ale maghiarilor. „Voiti se ne desbracati de tota libertatea“ strigau popórele nemaghiare la 1868. Nu ve temeti respundeau maghiarii, eata ve garantam li-ber'a desvoltare culturala prin legea de scóle si prin legea de nationalitate.

Las' că aceste legi au fostu croite mai multu de a ne impedece, decatul de a face se inaintam in cultur'a nostra nationala, der' intrebamu cumu sta acuma cu garanti'a ce se dicea, că ni-o ofera? Totu aceia, cari le-au croit fara se ne intrebe si pe noi, vinu acuma si le' modifica in detrimentulu nostru si in contra tuturor protestarilor nostra. Unde a remasu, der' „libertatea“ unde „drepturile“ ce ni s'a acordat cu atat'a aplombu la 1868? Pote fi vorba de „dreptu“ acolo, unde acest'a ti se ie peste nòpte cumu ti s'a datu, fara că se aibi macaru posibilitatea de a ti-lu apera cu óre-care successu?

Cumu au venitua asia se ducu — adeca „liber-tatile“ colossal cu cari ne au inzestratua la 1868. Maghiarii ni le-au datu, maghiarii ni le-au luatu, vomu dice in viitoriu, der' spre mangaierea nostra, déca este si acésta o mangaiere, potem adauge că si asia in pracsia erau mai multu ilusorie. Toti

Romanii cugetatori au trebuitu se prevéda la 1868, că asia va veni, că legile aduse de o reprezentan-tia care este simbolulu nationalitatii maghiare, ori-catu de librale se fia, nu ne potu oferi nici cea mai mica garantia pentru viitoriu.

Déca ti se da unu dreptu privatu trebuie se ti se dé totodata si actiunea, adeca potintia de a face se se esecuteze, de a'lui aperá cu succesu in-a-intea tribunalului. Nationalitatilor li s'a datu la 1868 unu dreptu fara actiune, o politia, (cam-biu), care nu se pote esecutá. Maghiarii ne voru dice: aci este diet'a, se mergemu se ne plangemu inaintea ei. Acésta ar' insemná tocmai atata că si candu creditoriulu ar' merge cu cambiulu la de-bitoru si l'ar' rogá se fia asia de bunu se i-lu esecute. Se asteptam se vedemu ce efectu voru avé memorandele si protestele ce s'a inaintat la diet'a din Budapest'a in contra proiectului de ma-ghiarisare si ne vomu convinge, că asia e si nu altfeliu.

Suntemu inca abia la inceputu, inca de aci incolo vomu mai esperia ce insemnéza a avé de gradinariu pe unu tiapu. Fórt'e bine au cugetatu dér' aceia cari au disu: nu ne voru folosi nimicu drepturile ce ni le acordati, déca totu voi veti fi aceia cari veti avé singuri paz'a si ingrijirea asupra esecutarei loru. Datine potintia că se ne aperau noi insine drepturile, că se facem se se respecte de cătra voi nu mai pugnu că de cătra altii!

Acésta este marea cestiune a garantiloru de drepturi despre care vomu vorbi de alta data.

Cronic'a evenimentelor politice.

Diuarele vienese se occupa in numerii din urma mai numai cu descrierea festivitatiloru septemanei trecute. Dumineca s'a incheiatu aceste festivitatii cu cortegiu festivu, care din caus'a timpului ne-vaforabilu nu s'a potutu tiené in diu'a de 25. Cortegiu a fostu cătu se pote de stralucit. Vien'a n'a vediutu unulu mai frumosu. Timpulu erá frumosu, numai cătra fine a cam udatu plóia pe ca-valerii costumati. Despre momentele mai princiale ale serbarei vomu relatá in numerulu ven-toriu.

Abia s'a finitu festivitatile iubileului, cari au intrunitu pentru cátive momente dorintiele si spe-rantiele tuturor popórelor in giurulu tronului, si certele si nemultiamirile dilei earasi isi mani-festéza trist'a loru esistintia. Dupa cátive dile mai senine ceriulu se intuneca din nou. Dupa scirile ce le primiramu dela Budapest'a s'a inceputu in dieta de Luni desbaterea asupra fatalului pro-jectu pentru introducerea limbei maghiare in scolile poporale. Par' că d-nii Tisza-Tréfort au voit u se intocmésca lucrulu tocmai asia, că imediatu dupa iubileul Maiestatilor Sale se se ie in desbatere cestiunea maghiarisarei scóleloru. Astfelui voiescu ministrii maghiari se coresponda adeverateloru in-tentiuni ale Monarchului, care a disu, că „imbra-ciosiéra cu egală iubire tota popórele sale fara deosebire de religiune si de limba“? — Dér', ni se va dice, Maiestatea S'a este Domnu constitu-tiunalu si astfelui nu pote se dé espressiune voin-tiei sale, decatul numai in consonantia cu factorii constituutiunali, cu guvernulu si parlamentulu un-gurescu, care, dupa cumu trebuie se ne convingemu mai in fiecare di, nu este nicidcumu petrunsu de egala iubire facia de popórele ce locuiescu in aceste tieri. Recere óre ide'a constitutionalismului in adeveru, că Monarchulu se n'alba vointia s'a propria individuala?

Acésta intrebare o atinge incatuva „Neue fr. Presse“, care vorbindu despre respunsurile ce le-a datu Maiestatea S'a diferitelor deputatiuni dice intre altele: „Respunsurile imperatului, trebuie se marturisim, au unu caracteru strinsu constituutiunalu. Cu tota aceste nu se pote trece cu vederea in ele, că Monarchulu face intrebuintiare cu oca-

siunea acésta de dreptulu seu individualu, si arata cu degetulu in modu delicatu asupra unoru si altoru rane, cari mai trebuescu vindecate. Nici unui Monarchu constitutiunalu nu i se pote impune obligatiunea, de a se desbracá de individualitatea s'a si a jocá rolulu unui automatu (papusia). Déca ilu insufletiesce tactulu si respectarea legilor, a-tatu dupa liter'a cătu si dupa spiritulu loru, pote se si manifesteze cugetele si semtiemintele sale individuale si Monarchulu constitutiunalu.“ — Acésta nu numai că este possibilu, dér' e de multe ori si necessariu. Ungurii si nemtii nostri avendu scopuri si interesse suprematistice, se intielege, că se sileau si se silescu inca de a dá o defini-tiune cătu de restrictiva dreptului individualu, ce fara indoiala 'i compete pénă la unu punctu órecare si Monarchului constitutiunalu. Nu trebuie se uitam, că unu monarchu e primulu factoru intr'unu statu si că prin urmare monarchulu constitutiunalu nu incéta nici unu momentu de a fi si primulu factoru constitutiunalu, ale caruia drepturi culminéza in dreptulu de sanctiune.

Se trecemu la necazurile dilei fara de a cerce-tá mai de aprope, incatul faptele guvernului maghiaru corespundu adeverateloru intențiuni si do-rintie ale Monarchului nostru. Nu potem in-se se nu vorbim la loculu acest'a despre unu evenimentu din cele mai recente, care ilustréza intr'unu modu fórt'e batatoriu la ochi in specialu situatiunea nostra a Romanilor facia de faptele ce se seversiescu in tiéra si de intențiile parin-tesci ale Maiestatii Sale. Eata ce faptu s'a petrecu dilele aceste in Sibiu:

S'a fostu decisu, că intre altele institutu se serbeze si scól'a mai inalta de fete dela mona-sirea Ursulinelor din Sibiu nunt'a de argintu a Maiestatilor Sale print'ro producti-un dramatica. Rectorulu institutului d. Carolu Horn a compusu spre scopulu acest'a cinci tablouri dramatice scóse din vieati'a familiara, scolaru si poporale, eu scopu de a dá espressiune semtieminteloru de iubire si de fidelitate cătra inaltii Suverani. Aceste tablouri erau: 1. In cerculu familiei; 2. Intr'unu institutu de fete; 3. La mare; 4. Pe pusta; 5. In munti. Tabloulu din urma erá se fia representat in limb'a romana de cătra elevale romane; căci de 3 ani se invétia si la institutulu acest'a limb'a romana, desi nu e obligatóre, si caus'a, că se invetia, este insusi Maiestatea S'a, care in anul 1876, candu a asistat la manevrele din Transilvania, visitandu si scól'a din monastirea Ursulinelor si fiindu salutatu de cătra elevi in limb'a germana, maghiara, angela si francesa; a intrebatu cu mirare: că de ce nu se propune la acestu institutu si limb'a romana? De aceea a credutu Rectorulu institutului, că va fi bine, că unulu din cele 5 tablouri se se reprezente in limb'a romana. Pies'a s'a tradus in romanesce. Professorulu de limb'a romana la institutulu Ursulinelor d. V. Petri a publicat'o si in fóia s'a „Scól'a Romana“. Roulile se si im-partisera intre elevi, care studeara cu mare placere si zelu si 'si procurasera si costumele nationale necesarie. Dér' ce se vedi, in ajunulu serbarei sosesce unu professoru dela gimnasiulu de statu din Sibiu, care propune si la scól'a Ursulinelor limb'a maghiara, dela Alb'a-Iuli'a, unde se dusese in afaceri private, si declaru Rectorulu institutului Horn, că aduce dela episcopulu r. cat. Fogarassy ordinulu verbalu, că representarea piesei romane se se sistese, deorece ar' fi o demonstratiune in contra guvernului a distinge limb'a romana to-cmai a cuma intr'unu asemenea modu.

In fine contrarii limbei romane si-au ajunsu scopulu. Elevele romane dela institutulu Ursulinelor n'au potutu serba diu'a iubilara a Suveranilor in limb'a romana. S'a datu numai piesele maghiare si germane. Mai are óre lipsa acestu faptu de comentariu? Asia se satisfac intențiuni-

loru Monarchului la noi? Mai pote o mama romana se si mai tramita pe flic'a sa la unu asemenea institutu? —

Foile guvernului maghiaru sustienu, ca proiectul loru Tisza-Trefort nu este indreptat in contra nationalitatii si a limbei nostre. Eata acumane dovedesce faptulu din Sibiu, cari sunt adeveratele tendintie ale acelui proiectu. Si s'a potutu ore opri limb'a romana sub nesci impregiurari mai agravante, decatu cumu s'a intemplatu la institutul Ursulinelor din Sibiu?

Intr aceea fatalulu proiectu de maghiarisare a formatu in siedint'a a V-a a Sinodului i archidecesanu obiectu de discussiune. Sinodulu a iuatu actu despre pasii facuti de Esc. S'a si de consistoriu in cestiunea memoratului proiectu, ii incuviintieaza declarandu, ca astupta, ca organele numite si pe viitoru voru intreveni in acest'a causa spre aperarea autonomiei bisericesci, spre salvarea intereselor de cultura nationale si spre liniscirea poporului. Sinodulu a decisu totodata, ca se inainteze la diet'a din Budapest'a unu memorandum in cestiunea acest'a. Memorandum in care se protesteza in contra introducerei cu forta a limbei maghiare in scolile poporale a fostu predatul deputatului dietului Parteniu Cosm'a, care a si plecatu la Budapest'a.

In mediuloculu nedreptatirilor, ce avemu a le suferi noi Romanii din Transilvania si Ungaria din partea celor ce au poterea in mana, ne vine bine, candu audim, fia si numai din departare, cumu Maiestatea S'a adresaze altoru popore de sub sceptrulu seu, cari inca sunt scurtate in drepturile loru, cuvinte binevoitore si adeveratu parintesci. Astfelui amu vediutu cu placere respunsulu ce l'a datu Monarchulu deputatiunei episcopatului serbescu si astadi inregistramu cu aceea-si placere cuvintele indreptate catra deputatiunea boemiei, care a depus felicitarile regatului si ale dielei Boemiei la pecioarele tronului. „Precum ambale popore ale tieri — dice Monarchulu — au fostu din vechime un'a in iubirea si fidelitatea loru catra cas'a domnitore, asia sperezu firmu, ca acest'a legatura se va arata destulu de tare spre a invinge disenssionile inca esistente spre a aduce pace si impacare pe tote terenurile vietiei de statu si spre a intruni tote poterile nobile la o comună conlucrare pentru binele si fericirea patriei.“

Aceste cuvinte ale Maiestatii Sale sunt semnallulu, ca sistemulu de guvernare se va schimbá in favorul egalei indreptatiri. Poteva ore remané acest'a schimbare fara nici unu efectu asupra Unariei? Se pote crede, ca libertatea poporeloru nemaghiare se pota fi de totu sugramata int'runu momentu, candu tote poporele d'impregiuru se redica la noua vieatia nationala? Niciodata, zadarice voru fi tote incercarile ostile!

Unu ordinu al nouului guvernatoru generalu Gurco, s'a afisatu pe stradele din Petersburg in 21 Aprilie, prin care se iau urmatorele dispositii pentru sigurant'a publica: La port'a fie-carei case din Petersburg trebuie se fia asiediatu diu'a si noptea cate un pazitoriu de casa. Acestu pazitoriu are se vegheze, ca se nu se lipescu pe casa nici un placatu fara voi'a autoritatiei, nici se se arunce pe strade lucruri vata-matore. Personele cari voru face un'a ca acesta, trebuiescu arestate de pazitori. Decei acesti din urma nu si voru implini datori'a, ei voru fi pedepsiti pentru prim'a ora cu o amenda de 25 ruble seu siepte dile inchisore, ear'a dou'a ora voru fi gogniti din orasiu. Proprietarii de case, ai caroru pazitorii nu si vor face serviciul la port'a caselor, voru fi pedepsiti cu o amenda de 500 ruble. Aceste regule intra in vigore dupa trei dile de la publicarea loru prin diariulu politianescu. Acelasius ordinu mai dispune, ca: Toti comerciantii de arme se inainteze in terminu de trei dile capitanului orasului o insemnare de intregul contientu alu magazieloru loru. Nici o arma, fia de focu, fia alta precum si cartusie, nu se voru mai pot vinde, de catu cu permissiunea scrisa a capitanului orasului. Neindeplinirea acestei formalitatii are de consecintia interdictiunea comerciului pana se va inainta acea insemnare de tota marfa magazinului. Venduirea de arme, fara a luat mai anteiu in prima permissiunea inscrisa, va fi pedepsita antaiu cu 500 ruble, a doua ora cu confiscarea intregului contientu alu magazinului si interdictiunea desversita a comerciului. Personele private, cari posedu arme de focu sunt datore a insciintia de acesta pe autoritatile politienesci, in urma careia voru pot posedate armele pentru care li se va da

permisiune din partea capitanului orasului. Personele cari voru pastrat armele loru fara o asemenea permissiune sunt espuse a li se confisca armele si a indur a amenda de 500 ruble sau inchisoru de cinci luni.

Program'a Nihilistilor. Ce voiescu Nihilistii? Acest'a intrebare si-au pus'o si si-o punu necontenit toti cati au aflatu de faptele infricosiate ale acestei secte revolutiunarie. S'a scrisu multu despre Nihilisti, der' cu tote aceste abia va pot sustine careva, ca-i este cunoscutu programulu loru adeveratu. O foya russesca si-a luat ostenela a compune din publicatiunile de pena aci ale Nihilistilor program a acestora, a le careia puncte principale le reproducem si noi mai la vale. La fiacare punctu se arata si isvorulu din care este luat.

Eatale: 1. „Idealurile liberalilor de mai inainte si chiar ale republicanilor sunt numai o poveste invecita“ (Vpered I p. 36) 2. „Garibaldi si Felix Pyat sunt nisce omeni remasi in dureptu.“ (Vpered IV pag. 74). 3. „Comuna din Paris dela 1871 merita in ochii Nihilistilor ceva mai multa aprobare, pentru ca ucidurile si pradarile ei sunt pentru viitoru o „radia de lumina, der' si acest'a comuna „nu e de ajunsu“, caici „a facutu unu singuru pasu decisivu der' n'a cutedat a esecutua revolutiunea sociala si civila ce si-a pus'o de scopu“ (Vpered V, 129, 133). Omennii dela „Vpered“ ar iucra „mai cu scopu“, „si nu s'ar multiam cu mesuri de jumetate“, ca comun'a, care a impuscatu pe prisonierii ei numai cu duzin'a. El nu s'ar infiora „de nici-o asprime“ (Vpered VIII, 229), ei recunoscu necessitatea unui „resbelu, ce este a se porta fara crutiare, prin turtu, jafu omoru, si taciunaria“ (Vpered I, 21), prin care s'ar nimici „totu“ si care ar derima tota cladirea actuala a societatii. 4. Nihilistii voiescu „distingerea societatii burgese si sub minele ei se fia ingropata lumea vechia“ (Program'a - Nabat p. 2). 5. Nihilistii voiescu „confiscatiunea oricarei proprietati“ (Vpered XIX, 593) delaturarea oricarei averi private (Vpered XIX, 592); 6. Nihilistii voiescu „se desfiintizeze familiele (Nabat 5) se delature religiunea (Vpered XIX, 584) si se casseze chiaru libertatea, ca a unei idei, fara cuprinsu (Vpered XIX, 512) 7. Program'a acest'a voiescu Nihilistii se-o esecute pentru antaiu „in legatura cu partid'a revolutionare (Vpered I, 3-4) dupa aceea inse voiescu „se respice sentint'a cu armele in mana asupra tuturoru gadiloru, comerciantilor si mosierilor“ (Vpered XIV, 325) El voru a lati spaima si groza intre toti aceia, cari nu sunt de pararea loru (Narodnaia Kasprava i. e. Iustitia poporului I, 11) 8. Nihilistii voiescu se nimicesta „totu ce li se pune in cale sau ce ingreunaza esecutarea programei loru: persone, lucruri, relatiuni (Narad. Raspr. 1, 14.) 9. Care nu e pentru Nihilisti, este in contra loru, si va trebui se cada lovitu de glontiele revolverelor loru“ (Narad. Raspr. II 5.) — Mai pote fi ore ceva inspaimantatoriu si fara de lege ce nu s'ar cuprinde in program'a acest'a nihilistica? —

Comitetul secretu revolutiunariu din Russia a adresatu catra armata o proclamatiune in care se dice intre altele: „Este o potere in Russia care ar pot servir causei libertatii si i-ar pot ajuta ca se invinga si acest'a potere — e armata... Situatiunea de facia a armatei e multu mai rea ca aceea, in care se afla armata russesca dupa reintorcerea sa din resbelele napoleoniene la 1813—1815. Atunci ea a gasit in Russia starea de assediu si ruinarea poporului. Acuma vede armata nostra tierani flamendi, deficite, sclavi a poporului, defraudatiuni erarieale, ie-suiti in scola si domnia spionilor, la cari dupa nouu ucasu imperatescu privitoru la tribunalele de resbelu pentru criminalii politici se alatura si membri de ai familiei imperatrici! Vitejii dela Sipca si martirii trecerei Dunarei se intrebuintieaza pentru esecutiuni ticalose asupra sermanilor tierani si a lucratilor flamandi. Oficerul care a scapatu de morminte la teribilulu atacu asupra Plevnei, pote se vina in positiunea ca la o demonstratiune a poporatiunei nemultiamite se impusce asupra sorei sale, care se afla intre poporu sau se treca in marsiu de parada peste mormentulu fratelui seu impuscatu in urma denuntiarei miserabililor politici secreti! Ce situatiune teribila! Armata trebuie se faca, ce au facut eroii din bataliile cu Napoleonu si se formeze reunioni politice cu scopu de a contribui ca se se schimbe sistemulu de guvernare in Russia, a

Acuma e mai multu prospectu de reesire ca in 1815—1825, caci acum nu voru lucra singurul nobilime si oficerii. Despotismulu trebuie se cada mai curendu sau mai tardiu, der' crise poate totusi dur a inca multi ani si poate costa multe victime. Depinde dela toti omenii onorabili si cugetatori din armata de a face se se finesa mai curendu si mai usioru acest'a criza.

Cu privire la alegerea principelui Bulgariei se telegrafiza „Ag. Hay.“ dela Ternova 27 Aprilie urmatorele: Noii deputati pentru alegerea principelui Bulgariei au incalzit se sosesc: printre ei suntu multi tineri simpli. Nu s'a facutu nici o intrunire prealabila plenara intre deputati pentru a se pronunta asupra candidatilor tronului. Trei sau patru intruniri private, cari voru fi puçou numerose, s'a anuntiatu pentru manu. Nou'a adunare se va intruni Mercuri. Principalele Donducof va deschide sesiunea prin unu discursu, in care va declarat ca lasa deputatilor intraga libertate pentru a implini missiunea, ce le-a incredintiatu poporul bulgaru; apoi se va retrage in data. Alegerea se va face probabilu fara discussiune si fara a fi presenti comisarii europeni. Candidatur'a Principelui de Reuss perde sorti pe fiacare di; mai ca nu se mai vorbesce de elu. Principalele Donducof, generalul Ignatief sau principalele de Battenberg voru ave o majoritate forte tare. Toti Bulgarii se pronuntia pe facia pentru principalele Donducof sau pentru generalul Ignatief, cari singuri au adeveratii sorti, nu se scie inse, care din doi vor obtine mai multe voturi. Principalele de Battenberg, care este aproape necunoscutu Bulgarilor, va fi alesu numai atunci, candu principelui Donducof si generalului Ignatief nu le va fi possibilu de a primi tronulu in urma opositiunei Imperatului Russie. D'er' pentru ca nu s'a oferitu candidatura nici unu'a nici altui'a, pare ca nu se va face inainte de alegere nici o declaratiune oficiala, prin care Tiarulu se le interdica primirea.

Brasovu 4 Prierei 1879.

Se ne cunoscem!

(respunsu la „Observatoriu“ Nr. 22 a. c.)

(Urmare si fine.)

Ve bateti jocu de luptele din Fagarasiu la cari au participat si eu.

A! domnule Baritiu, a lupta pentru drepturile, pentru care au sangeratu mosii, stramosii nostrii, care la 1848 au costat natiunea patru dieci mii de suflete; a lupta pentru limba, celu mai scumpu tesauru ce-lu pot ave o natiune, a lupta pentru numele, onorea si viata natiunei, a lupta pentru acestea este lucru de batjocura? Ce este atunci, dupa DVOSTRA natiunea? O batjocura, o nebunie? Ce se dici DVOSTRA sunteti acela, care scriati lui Babesiu „nu ve intrenuneti... ca poporele suntu nerecunoscatorie!“

Ei, domnule Baritiu, cu aceste incurgarii, cu aceste principii, in tempu de 40 ani ai voit u se adapi si se cresc noua generatiune! Pe aceia, cari nu ti s'a inchinat si nu te-au tamaiat i ai denuntiatu, i ai persecutat pe tote cararile, celorlalti le-ai aruncat se se nutresca cu principalele de susu.

Resultatulu este care-lu vedi.

D-vostra singuru in susu, der' unu copaciu uscatu, er in giurul D-vostra unu desertu teribilu!

Iuliu Cesare in resboiu galicu ne vorbesce de un popor barbaru, a carui politica sta in aceea, ca distante mari impregiurulu seu stricata, ruinata, desradecinata si ucidea totu facandu unu desertu infioratoru giuri impregiuri, ca se nu se pota apropiu nime de elu! D'er' mi imputati, ca se cu politic'a mea de fantasia dela Fagarasiu am aruncata pe drumuri unu prefectu romanu si mai multi functionari romani. Primescu, ca acesta se fia unul din peccatele mele politice! Ve rogu inse intrebati pe acei functionari romani, de vedeti, ca primescu ei, si ore merita umilita rola ce voiti D-vostra se le-o impuneti cu forta si pe care ei in fapta nu o merita, caci ei au lucratu totu atat de independenti ca si mine. Ei au fostu la tota inaltimesi, si adi legati nu i-ai mai pota reintorce la functiunile lor. Pentru prefectu nu me insarcinez a vorbi.

D'er' acumu te intrebui d-le Baritiu, sunteti si D-vostra totu atatu de loiali a primi ca mine si a ti recunoscere calu peccinu unele din peccatele politice cate le-ai comisut.

Recunosceti si D-vostra, ca ati consemntu si ati ajutat catu ati potutu ca clic'a magiarona cu Episcopulu Lemeni in frunte luandu pretestu dela o ciulama manata in post, se arunce pe drumuri vre-o 12 teologi, cattiva professori, intre cari si neuitatulu Barnutiu? Ti aduci minte, ca unu de desperare se arunc in Ternava, altulu ducandu-se la Bucuresci se-si caute panea de tote dilele, in urma denun-

ciarilor si incondeierilor Dvóstra n'a fostu primitu nicairi. Tieni minte, că acestu nefericitu reintorcendu-se flamandu sdrentiosu si bolnavu la Brasiovu l'ai intrebatu ironicu : d'er' dulce-i ap'a Dimbovitiei? Sí ti-a respunsu: Dulce! d'er' mi ai amarit' o Dt'a! si apoi a morit' cã vai de elu intr'unu spitalu!

Nu-ți vei fi uitatu, d-lu meu, că la 1848 strigai in diarulu Dtale, că Uniunea cu Ungaria este „reform'a reformelor“, pentru că, diceai: „Viéti'a natiunilor nici decum nu mai aterna dela schimbaturele institutiunilor politice“. Ei, ce dici acum? cumu sta cu „schimbatur'a“? Unde ne-a dusu reform'a reformelor D-vóstre?

Se fia si acésta vre-o mare intieletiune politica a D-Vóstra? Politica reala! asia-i?

Sciu, că aveți forte buna memoria pentru meruntisiuri. Nu veti fi uitatu nici bagatela aceea, că in conferint'a din 1861 totu D-vóstra ati pronuntiatu nou'a tesa politica: „Uniunea este tréb'a Casei Domnitóre“? Pénă aci fusese greu. Odata aflatu acestu punctu infalibilu, tota cocalata politica a D-vóstra avea se mérge fuior, caci scăpasti la largu!

Cumu sta lucrul, d-lu meu, cu politic'a tiesuta in conferint'a din 1861, si urmata in diet'a din 1863—64?

Ve mai aduceti aminte, că v'ati primitu itinerariulu politicu, marsiu-routa ati dice d-vóstra, din Cancelari'a publica? Asia se lucra pentru drepturile unui poporu asuprui, atacatu in cele mai vitali interese? Se primescu armele totu dela cei ce ataca? Se urméra érasi totu sfaturile lor? Nu ti aduci aminte de legend'a dela 1848, că romanii óre undeva puscau cu glontie de ne-sipu in inimici, pentru că primește erbaria, camu cumu ati primitu si Dvóstra itinerariulu!

Dér' inca? O! D-vóstra erati atatu de sinceru si a-geru aperatoriu, incatu lipseati din dieta mai la tóte cesti-unile importante. Póte veti fi uitatu al de nimicuri. Eu nse nu mi-am uitatu, caci ve studiamu de pe galeri'a dietei si ve insemnamu lipsele. Nu ve tienu se 'mi credeti. Ve rogu inse credeti confratelui D-vóstre dela „Concordia“, care cu tóta bunavoint'a nu s'a potutu retine se nu atraga atentiuinea publicului. *) Mai sciti, că lumea, care nici pe atunci nu erá de totu órba, cumu o credeti D-vóstra, si astadi ve numea fratele lui Reichenstein, alu acelui'a, care portá atiele papusariei dela „Imperatulu Romanilor“ din Sibiu?

Se ve mai spunu, că la 1865 v'ati datu la adaptostu sub Pétr'a-Craiului si nici cu caru de focu pe calea lui Traianu nu v'ar' fi potutu duce se ve intielegeti cu celialalti deputati ce ar' fi de facutu, celu puçinu in ultimile momente, faça cu diet'a din Clusiu? Unu publicistu, unu conducatoru de prim'a ordine se pote se-si permiteti acésta? Si mai cu séma atunci, candu mai inainte fusese si stralucise in senatul imperialu? Da ati potutu se ve permiteti, caci aveati drept istoric la asia ceva! Ori care altul ar' fi comisul crima de lesa natiune, si D-vóstra celu din antaiu i-ati fi aruncat'o in faça.

O! si ce tesauru de dreptu! Elu v'a mai scosu si dupa aceea din strimtori. Veti binevoi a ve aduce aminte, că ati profitatu de elu si cu ocasiunea Conferintiei dela Mercurea din 1869?

Dér' nu! Spiritul D-vóstre a fostu acolo intre noi!

Iuse cumu! In form'a unui grosu volumu botezatu memorandu, de care s'a spariatu cátì l'au vediutu. In fine totalu istorii vechi de o suta döue de ani incaldite de nou. **)

Ce ai dice, d-lu meu, de unu comandantru, care s'ar' ascunde in gaura de sierpe, si ar' tramite dela adaptostu o Cazan'ia ostasiloru sei si le-ar' dice: cetiti si ve bateti!

Ve rogu respondeti negenati, că noi ne astupamur urechile!

Camu cu acest'a, ba nu, cu 1868 pretindetii D-vóstra, ca ati incetatu cu activitatea politica pénă la 1876. Óre sia se fia? Ve rogu mai cugetati si-o mai diceti odata!

Déca v'ati uitatu de nisice meruntisiuri, permiteti-mi se vole aducu eu aminte!

Óre n'ati fostu D-Vóstra acelu G. Baritiu, care la conferint'a din Alb'a-Iuli'a 1871 ati subsrisu amendoué propunerile, si cea de activitate si cea de passivitate? Pentru ce pe döue scaune? Pentru că acelu G. Baritiu se remana totu mare pontifice, ori cari voru invinge. Ce pote fi nepermisul celui infalibilu?

Cine a fostu acelu G. Baritiu, care dela Alb'a-Iuli'a a plecatu apoi a döua di tiptilu la Blasiusi a facutu male actu de impaciuire a natiunei romane cu ministeriul maghiaru, ertare: cu pacaliciulu Lonyai? si pentru ce ati facut'o! „Pentru că ministeriul se nu scóta din Vladicia pe Eminent'a s'a.“

Ve aduceti aminte, D-le Baritiu, că acestea sunt cunintele D-vóstre ce 'mi le-ati datu că respunsu, in urm'a combaterilor din „Orientulu Latinu“, in 1875 in tempulu conferintiei, in gradina la d-lu Macellariu? Vedeti, d-lu meu, că v'a insielatu memori'a candu ati disu, că dela

1868—1876 v'ati retrasu de pe aren'a politica. Tocmai in acestu tempu, dela impacarea stramosiloru nostri cu Tuhutum, v'a fostu reservata D-vóstre fericirea de a face celu mai mare actu intre noi si maghiari. Dér' natiunea, in a carei nume ati binevoit u a-lu face, dupa intinse cau-tari abia la patru ani a fostu fericita ai vedé dalb'a-i faça — fara de viétiua.

Se mai continuam? Se mai vorbim si de politic'a D-vóstre pe terenul economiei nationale? Tacu.

Eata d-lu meu, cele mai insemnate epoce politice, prin care noi, cei de dincóce, amu trecutu in cursu de aprópe o jumetate seculu! Eata cumu ati lucratu, ce ati facutu D-vóstra la tóte momentele critice ale acestor epoce; D-Vóstra, care in intregu acestu tempu ati tienutu in o mana condeiulu si in alta sceptrulu! D-vóstra mare pontifice, fara care nimicu s'a facutu, ce s'a facutu.

Ve rogu aratati-mi si mie, politicastrului de fantasia, in tóta scurt'a mea activitate politica unu singuru faptu, care se sémena, nu cǎ ou cu ou, fara celu puçinu cǎ corbulu cu lebed'a, cu vre unulu din faptele D-vóstre de mai susu! Aratati-mi, dicu, si atunci nu me numiti numai politicastru de fantasia, fara bateti-me cu petri!

Si acumu, d-lu meu, noi generati'a noua, potem si fumu altceva, se fumu altcumu, de cumu a fostu si este parintele nostru, lumin'a nostra, oglind'a nostra! Déca suntemu politici de fantasia, déca amblam numai in calea intereselor personali, déca intórcemu spa-tele la tóte cestiunile nationali; ori déca suntemu stupidi, fara judecata, fara sentimentu, fara devotamentu; déca suntemu umili, fricosi, apatosi si chiaru codaci, séu codardi; ori poltroni dupa limbagiulu D-vóstre; déca nu suntemu nascuti decatul pentru a róde rodurile pa-mentului cǎ tóte celealte vietati: atunci ve rogu, spuneti-ne, cine este de vina? noi, cari n'am potutu impedece de a fi nascuti asia, séu aceia, cari ne-au nascutu moralmente si ne-au crescutu asia precum suntemu? Suntemu noi de vina, cari déca ne-amu incercat unii se dicem cǎte ceva dela noi, se mai facem ceva si de capulu nostru, ne-ati luat la ochi, ne-ati batjocurit, ne-ati facutu revolutionari, ne-ati denuntiatu; si déca ne-amu incercat a ve lupta si in fapta pe ici pe coala Dvóstra veniti si ve bateti jocu de aceste lupte? Acésta va se dica conducere, acestea principie, acestea nutrementu pentru nou'a generatiune?

In 40 de ani, d-lu meu, in care cineva, cǎ D-vóstra, lucra si scrie, face si desface, impune prin poterea sa reala, ori imaginata, naturala ori maiestrita, intr'unu cuventu, guverna cǎ unu parinte in cas'a s'a, in 40 ani, dicu, se inchaga caracterulu a celu puçinu döue generatiuni. Ér' aceste generatiuni potu decide de caracterulu a multoru alte generatiuni viitoare.

Cu cátu mai vertosu a trebuitu se se inchege caracterulu acestor döue generatiuni, si cu cátu mai aduncu au trebuitu se fia ele influintate de ceea ce au vediutu, au semtitu, candu vomu considerá, că aceste 40 ani din urma au reversatu asupra nostra evenimentele a sute de ani. — Unde este acelu moritoru, care se semene neghina si se secre grau, care se sufle furtuna, si se resufle liniste si seninetia?

Amu terminat. . . Continuat. . . !

Ar. Densusianu.

Dupa ce cu impartialitate amu satisfacutu cererei dlui Densusianu, ne semtimu indemnati a declará, că noi din parte-ne remanemu simpli spectatori ai acestui duelu, care, repetim, amu fi doritul cǎ, déca nu s'a potutu delaturá, celu puçinu se nu fi cadiutu tocmai in acestu timpu, candu este necessitate de a ne concentrá tóte fortiele disponibile spre aperarea existintei nostre nationale. A nostra firma sperantia este că in faç'a pericolului disensiunile se voru aplană in curendu si că vomu poté intrá cu totii in lupta solidara pentru că se coregemu ce amu neglesu séu amu gresit in tre-cutu si se facem ceea ce este de facutu pentru viitoriu!

Asupra faselor politice, prin care au trecutu Romanii din Transilvania si Ungaria dela 1848 incóce ni se va dá si noue in curendu ocasiune a ne pronuntia fara nici o resava.

Red. „Gaz. Trans.“

Scolasticu.

(Urmare si fine.)

Conformu decisiuniei din siedint'a de eri comisiunea insarcinata cu reportarea asupra hartii loru intrate la presidiu dela reuniunea invetiatorilor romani din dieces'a Caransebesiului face cunoscutu prin reportorul ei Dl. Dr. Ioanu Bozoceanu, că comisiunea relativu la harti'a ddto. 21 22 Martiu 1879 Nr. 86 recomanda adunarei generale a primi invitarea de a intrá reuniunea nostra in legaturi de amicitia si conlucrare comuna cu reuniunea invetiatorilor din dieces'a Caransebesiului,

a trimite 2 ablegati la adunarea generala din a.c. a invetiatorilor romani din dieces'a Caransebesiului si propune, că spesele de calatoria, pentru cei doi ablegati, se se provéda din cassa reuniunei. Adunarea primesce cu placere propunerea comisiunei de a se pune in legatura de amicitia si conlucrare comuna cu mentionat'a reuniune, dér ablegati la adunările generale ale amintitei reuniuni nu poate trimite pana candu fondulu reuniunei nostre nu va spori atata, ca celu puçinu spesele de calatoria ale ablegatilor nostri se se pótá acoperi din venituri. Relativ la harti'a ddto 22 23 Martiu Nr. 86 comisiunea propune, că acésta se se incredintize comitetului, ca elu se intrevina la maritulu Consistoriu in numele Reuniunei in acesta afacere, ceea ce s'a si primitu de adunarea generala.

Comisiunea pentru cercetarea lucrarilor comitetului, pentru esaminarea reportului cassariului si a bugetului, face cunoscutu prin reportorul seu d. Ioanu Strevoiu, că raportele consunandu cu faptul s'a aflatu a fi pre deplinu esacte. Comisiunea face unele observari asupra archivei etc. preste cari trecu din cauza, că ele nu sunt de mare importantia, amintescu numai cele mai esentiale propunerii facute de dens'a adunarei la desbaterea preamintitelor rapórte, cari s'a luat de adunare de baza pentru desbaterea speciala. Asia d. e. la punctul c. din raportulu comitetului, relativ la apelulu facutu in diuare cǎtra autorii si redactorii romani, pentru de a doná bibliotecei reuniunei căte unu opu din scirerile lor, comisiunea propune, că reuniunea se insarcineze pe comitetu, că acest'a se se adreseze si in specialu la unii Domni autori si redactori cu rugarea, că se binevoiasca a doná pentru intemeierea bibliotecei reuniunei acesteia căte unu exemplar din scirerile lor, ceea ce s'a si primitu. La p. g. totu din raportulu comitetului, relativ la alegerea de notarii substitutu a Dlui Ioanu Aronu, carele este si bibliotecariu alu reuniunei, comisiunea propune că adunarea se aprobé pasii facuti de comitetu si se aléga 2 notari definitivi si nesalarisati. Adunarea gen. alege cu unanimitate pre langa notariul desemnatu de adunarea generala estra-ordinara din a. 1878 inca unu notariu in persóna Dlui Ioanu Aronu, carele va portá si oficiulu de bibliotecariu alu reuniunei Dintre propunerile de sine statutorie ale acestei comisiuni amintescu érasi numai döue a) cumperarea unui protocolu cu indice pentru siedintie si b) cumperarea unui cóstenu (dulapu) pentru bibliotec'a si archiv'a reuniunei. Ambe aceste propunerii s'a primitu de cǎtra adunare. — Se pune la ordine p. 4 din programa. Dintre propunerile de sine statutorie escute in sinulu adunarei, dupa cum amu amintit deja la siedint'a I-a, voiu insemná numai pre cele mai importante si anume:

1-a Dlui Anastasiu Barsanu, că se se introduca la tóta scólele confessionale gr. or. din raionulu reuniunei uniformitate in cartile scolastice de inventiamentu. In legatura cu acésta propunere s'a luat si p. h. din raportulu comitetului relativ la notificarea facuta de comitetulu reuniunei cǎtra venerabilulu Consistoriu pentru aprobarea cartiloru recomandate de adunarea generala estraord. din 18 si 19 Augustu 1878, de unde nu au urmatu pénă acum nici unu respunsu. Dupa multe si lungi desbateri adunarea gen. decide, că Comitetulu reuniunei se notifice din nou cartile recomandate si primește de adunarea generala estraord. din a. tr., langa cari se se mai adauga si cartea de cetire cea mai noua a Dlui Vasile Petri, cu rugare că Venerab. Consistoriu se binevoiesca ale dă aproba-re a pentru introducerea loru in scólele nostre din cerculu reuniunei.

2-a Dlui Ioanu C. Tacitu, că se se adopteze principiulu cercetarei manualelor de scóla in comisiuni. Adunarea adopta acestu principiu si alege o comisiune din D. D. Dr. Ioanu Bozoceanu, Ioanu Dobreanu si Bartolomeu Bude, care se censureze manuscrisele. „Fisic'a in scólele populare“ de Dlu Ioanu Darie si Computulu de Dlu Dometie Dogariu, si se raporteze la tempulu adunarei gen.

3-a Dlui Bartolomeu Bude a se interpreta § 7 p. 1 din statutele reuniunei astfelui: „Disertatiunile si lucrările pentru prelegerile practice anun-tiate la presidiu pentru adunarea generala, au a se predá comitetului spre esaminare si admitere.“ Se primește.

La invitarea ce s'a facutu adunarei se alege de locu, uude se se tienă adunarea generala din anul 1880, opidulu Zernesci. — Dupa acésta a urmatu alegerea unei comisiuni pentru verificarea protocolului. In fine Dlu Bartolomeu Bude, prin cuvinte bine alese multimesce in numele adunarei

*) Vedi „Concordia“ din 1863 Nr. 71 si Nr. 44 din 1864.

**) ceea ce ai publicat anul trecut in „Transilvania“ este abia a 10-a parte.

Dlu presiedinte George Bellissimus pentru bunulu tactu si intielépt'a conducere a adunarei din a. c. la care Dlu presiedinte prin o cuventare caldurósa, multiamindu dlui oratoru, se indrépta catra membrii adunarei si le multiamesce pentru interesarea de nobilulu scopu ce si a alesu acésta reunione si pentru sucursulu celu laudabilu ce l'au datu cu oca-siunea adunarei presinte in tóte afacerile acestei reunioni tinere, apoi dechiară siedintiele adunarei generale din anulu curinte de incheiate. Aflu de bine a mai adauge că membrii reunionei, insufletiti că s'au vediut intruniti intr'unu numeru asia frumosu la adunarea gen. din a. c., in sér'a din 5 Aprile s'au intruniti cu totii la o mésa comuna, unde si-au petrecutu amicabilu si fratiesce pénatardiu in nótpe. Lasu se urmeze acuma memoratulu

Proiectu de regulamentu
pentru impartirea Reuniunei invetiatorilor romani gr. or.
din tier'a Bârsei in subreuniuni.

§ 1. Reuniunea invetiatorilor romani gr. or. din tier'a Bârsei, că se-si ajunga mai cu inlesnire scopulu ce si l'a propus in § 2 alu statutelor sale se imparte in urmatórele subreuniuni:

I. Subreuniunea I-a o forméza toti invetiatorii romani dela scóele Normale si poporale din Brasiovu si Stupini.

II. Subreuniunea II-a o forméza toti invetiatorii romani din Sacele, de sine intielegenduse ca si cei din Darste, Purcaren, Zizin si Tarlungeni.

III. Subreuniunea a III-a, o forméza invetiatorii romani din comunele Prejmer, Basitelec, Doberleu, Ozun, Lisneu, Comoleu, Laborfal, Hermann, Bodu si Sanpetru.

IV. Subreuniunea a IV-a o forméza invetiatorii romani din comunele, Feldiór'a, Apati'a, Ormenusu, Rotbavu, Nou, Halchiu si Magherusiu.

V. Subreuniunea a V-a o forméza invetiatorii romani din Codlea, Ghimbavu, Cristianu, Resnovu, Vulcanu si Vladeni.

VI. Subreuniunea a VI-a o forméza invetiatorii romani din comun'a colectiva Branu, Tohanulu nou si Zernesti.

§ 2. Fiecare subreuniune va portá numirea: „Subreuniunea invetiatorilor din tier'a Bârsei cerculu (I—II—III—IV—V—VI.)

§ 3. Adunarile ordinarie ale subreuniunilor se voru tiené totu la 3 luni; éra cele estraordinarie se voru conchiema cu consensulu comitetului centralu, candu va cere trebuinti'a.

§ 4. Fiecare subreuniune va avé a) Unu conducatoriu care va fi totodata incàtu se pote si membru alu comitetului centralu. b) Unu secretariu. c) Unu colectoru.

§ 5. a) Conducatoriu va deschide, conduce si inchide adunarile subreuniunilor.

b) Secretariulu va portá protocolu formalu despre fiecare adunare, va compune pe bas'a concluseloru din protocolu raporturile ce se voru face si va ingrijii de actele subreuniunei.

c) Colcoatorulu subreuniunei, in contielegere cu cassariulu generalu alu reunionei va ingrijii de eele financiare.

§ 6. Acesti trei oficiali impreuna cu doi consiliari, ce se voru alege prin adunarea subreuniunei, compunu comitetul ei.

§ 7. Comitetul este datoru a se ingrijii de promovarea interesseloru reunionei. Elu va ingrijii, că decisiunile adunarilor generale si ale comitetului centralu se se puna in lucrare.

§ 8. Comitetul centralu alu reunionei va fipsá, dupa unu planu anumit, singuru temele ce se voru desbate in subreuniuni, si va cautá într'acolo că in fiecare adunare a subreuniunilor se se desbata deodata una si aceeasi tema.

§ 9. Conducatoriu subreuniuei, impreuna cu secretariulu facu unu reportu despre fiecare adunare si acesta impreuna cu protocolulu adunarei si cu o copia a acestuia le tremitu comitetului centralu respective presiedintelui reuniunii, celu multu in decursu de trei septemani dela adunarea respectiva.

§ 10. Comitetul centralu esaminéza atatu protocólele cătu si repórtale fiecarei subreuniuni si apoi ceste din urma le va inapoiá respectivilor conducatori cu observarile necessarie, éra repórtale dinpreuna cu copiile protocóleloru se voru pastrá in archiv'a reunionei.

§ 11. Acestu regulamentu fiindu votatu de adunarea generala se va pune in lucrare numai decàtu prin comitetul centralu alu reunionei.

D i v e r s e .

(„Fundatiunea Rudolfiana.“) Intru marirea si eternisarea iubileului nuntei de argintu a Maiestatilor Sale a facutu Esc. S'a Metrop. M. Romanulu in Sinodulu archidiecesanu gr. or.

dela Sibiu propunerea, că sumele de bani, pe cari preotimea archidiecesana de 4 ani incóce le-a depusu la archiepiscopia spre dotarea si ajutorarea clerului, se formeze o fundatiune, care se pôrte numele „Fundatiunea Rudolfiana.“ Capitalulu acestei fundatiuni face, déca se voru computá si cei 150 fl. contribuiti de catra Esc. S'a Metropolitulu, sum'a de 10,000 fl. si dela 1 Maiu a. c. fundatiunea va intrá in vieatia.

(Miletici nu e agratiatu.) Cu oca-siunea iubileului s'au amnestiatu 212 nenorociti osenditi. Se asteptá, că intre acesti'a va fi si Miletici, care este osenditu pentru crim'a de lesa-maiestate. Intre cei 212 agratiati inse nu se vede numele lui Miletic. Se dice că cu tête aceste famili'a s'a, care a asternutu Maj. Sale o petitiune de agratiare, are sperantia, că rogarea ei va fi ascultata.

(D-lu I. D. Ionescu) a datu cu trup'a s'a escelenta pénă acuma vreo trei representatiuni secerandu aplausele unanime nu numai ale publicului romanu, dér' si ale celui germanu. Strainii admira talentulu si art'a d-lui Ionescu, care cunoscendu perfectu limb'a germana face pe Neamtiulu totu asia de bine că pe Romanulu. Mane, Joi séra, se va mai dá o representatiune cu programul, beneficiu dsiorei Feretti, dupa care déca va fi bine cercetata va mai urmá un'a, cea din urma, Vineri, in beneficiu cantaretiei romane d-sior'a Teodor'a Marinescu, care va cantá cu acésta ocasiune frumós'a melodia „Dati ajutoriu pentru raniti“. Dnu Ionescu va face in sér'a ultima pe „Precupeti'a“.

(Societatea academica „Junimea“ in Cernauti.) De curendu au formatu studentii romani din Cernauti o societate, care se conduce de aceleasi maretie idei de unire si de conlucrare fratiésca, de aceleasi scopuri maretie de cultura si de binefacere, că si celealte societati de studenti romani din monarchia, cumu sunt cele din Vien'a, Budapest'a, Clusiu s. a. Se lasamu se vorbescă inse comitetulu nòuei societati: „Studentii romani dela Universitatea din Cernauti — dice Comitetulu — au simtitu imperios'a necessitate de a se intruni pentru a poté conlucrá in unire spre ajungerea inaltei tiente ce li e pusa, cultur'a nationala, si au infinitatu societatea academica „Junimea.“ Menirea acestei societati este de a deveni unu focariu de cultura nationala alu junimei academice romane din Bucovin'a si unu adaptostu alu studentilor lipsiti de mediulóce. Realisarea acestor scopuri frumosé ale societatii „Junimea“, care se efectueza prin sustinerea unui cabinetu de lectura si a unei bibliotece precum si prin ajutorarea materiala a studentilor ce au neccesitate, recere inse si sucursulu moralu si materialu alu publicului romanu“... Dorindu din anima, că jun'a societate se afle spriginulu acel'a ce este in dreptu alu asteptá dela toti romanii binesimtitori, felicitamu pe studentii romani universitari din Cernauti pentru maretu scopu ce si l'au pusu, că uniti in cugete se conlucre spre propagarea culturei si a semtiemntului nationalu in-tre junimea Bucovinei.

(„Resbelulu oriental illustratu.“) Dnulu librariu Paul Cieslar din Graz ne adresáza urmatórea scrisore: „Prea Onorabila Redactiune! In anulu trecutu mi luai libertatea a trimete onorab. Redactiuni cu post'a fasc. I si III din opulu „Resbelulu orientale illustratu.“ Fasicululu II-lea nu 'lu putui trimete pentru că fù confiscatu de polit'a c. r. de aici, dupa ordinulu procurorului. In acestu fasc. fù tratata cestiunea alipirei Bucovinei la Austri'a, cu deamenuntulu si cu cuvinte aspre, din care causa tribunalulu c. r. de aici ridicà pira in contra mea pentru, „crima resvratirei linisiei publice“ (v. Amtsblatt der Grazer Zeitung din 12 Iuniu 1878). Acestu procesu a duratu 8 luni, in care timpu nu 'mi fù permis u a edá fasicululu II-lea, care in restimpulu acest'a aparuse in edit'a a dou'a, schimbatu si prelucratu. Prin aceste mesuri, si urmari resultate din aceste, 'mi s'a causatu o dauna de mai multe mii de florini, carea me lovesce cu atatu mai simtitoriu, cu cătu prin acésta 'mi vedu scopulu nerealizatu, adeca, de a darui jumatate din castigulu curat u veduveloru si orfanilor Romanilor cazuti in acestu resbelu. Eu nu 'mi am datu mai inainte scopulu pe facia; fiindu că voi am dupa succesulu avutu, a aratá fapte. Déca acum 'mi va succede, va aratá viitorulu. Astadi sum in placut'a positiune de a aduce inaintea publicului fasc. I—VIII din opulu „Resbelulu orientale illustratu“, si premiu „Ocu-

parea Plevnei“, fasc. IX si X voru aparé in Ma si voru fl mai frumóse, decatu cele dinainte, de rece contienu afara de illustratiuni negre si col-rate, si mai multe mape speciale. Eu 'mi de tota silint'a de a imfrumsetá demnu, in orice panti'a, acestu opu, care tratéza despre unu punct splendidu din istor'a Romaniei; acum va aparé pede, că prin aceea se se pôta paralisá, celu pçinu in parte, intreruperea, ce se escă din cau-confiscarii.“ — Din partene nu potemu decatu recomandamu cetitorilor nostri acestu opu pe că de diligent lucratu de dnii professori Dr. Alessi Massimu pe atatu de frumosu si elegantu admisatu si illustratu. Premiu „Occuparea Plevnei“ este unu tablou bine esecutatu in colori vii, ca pote se impodobescă ori-ce salomu.

(Tifusul cu peste) a incetatu de a mai aratá in Brasiovu. Iu 23 Aprile n. a. a fost eliberatu din spitalu, că insanatosiati celu urma bolnavu de tifusu, totu unu sergentu de politia. Cu totulu au fostu boinave 11 persone, dimicari 4 au morit ear' 7 s'au insanatosiati.

(„Apollo.“) In Budapest'a a aparutu redactiunea d-lui Fellegi Victor si Nr. 4 alu bisierei periodice musicale „Apollo“, din lun'a Aprile, care contine pe 16 pagine urmatóre piese: „Fest-Marsch“ de Jose. Maguranyi; „Vereshaj“ de Lukács Sándor; „Bei der Abenddämmerung“ piesa de salonu de Otto Matzenauer „Virágért“ choru pentru barbati de J. Halász; „Preludiu pentru organe și harmonium“ de Andreas Zsasskovsky; „Mikoron a hajnal“, cante de Géza Allaga.

Sciri ultime.

Sibiu, 30 Aprile. (Tel. „G. Tr.“) Processu de pressa alu d-lui G. Baritiu, care s'a tractat in astazi la Curtea cu jurati de aci, s'a terminat prin achitarea unanimi a inculpatului Aperitoriu a fostu advocatulu A. Arz de Straussburg.

Ternov'a, 29. Aprile. Nou'a adunare se deschise de catra princip. Dondukov cu-o vorbere, care spuse, că Tiarulu nu voiesce că unu suprussescu se devina principe alu Bulgariei. Adunarea alese pe Exarchu de presiedinte. Intrusiedintia secreta s'a alesu apoi cu aclamatiiue a principe alu Bulgariei printiulu Battenberg Alexandru I.

Casa de inchiriatu.

Cas'a de sub Nr. 1392 Brasiova suburbii Scheiu strad'a mare, constatatore din 5 odai, bucatarii de earna, 1 bucataria de véra, 1 grădinu pentru patru cai, 1 siopronu pentru trasuri, 1 siopronu pentru lemne, 1 gradinita cu pomi si perete verdetiuri, cu curte spatiosa, este a se inchiria prin licitatiiune pe 3 ani dela St. Mihaiu a. incolu.

Licitatiunea se va tiené in 22 Aprile a. c. v. inainte de ameadi la 10 ore, in Sal'a de Sintie a Bisericei Sf. Nicolae suburbii Scheiu.

Condițiile inchirierei se potu luá in veda la Curatorulu Bisericei Domnului I. A. Navarescu suburbii Scheiu in Prundu.

Unu tineru.

care e versatu in specialitatea comerciala si cund limbele patriei se angagéza ficsu din partea banigan. de assigurare mutuala „Transilvania“ in Sibiu.

A se adressá la directiunea numitei bance.

2-3

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 30 Aprile st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	65.45	Oblig. rurali ungare . . .	77.
5% Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu) . . .	65.90	" " Banat-Timis, 85.	
Losurile din 1860 . . .	119.80	" " transilvane, 78.	
Actiunile bancei nation. 807.—	250.60	" croato-slav. Argintulu in marfuri . . .	85.
" instit. de creditu . . .	117.—	Galbini imperatesci . . .	5.
Londra, 3 luni . . .		Napoleond'ori . . .	9.
		Marci 100 imp. germ. . .	57.

Editoru: Jacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu
Tipograf'a: Ioane Gött si fiu Henricu.